

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA REVIZIJE ZA GODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE OPŠTINE SUVA REKA ZA 2023. GODINU

Priština, jun 2024.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

1 Revizorsko mišljenje

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Suva Reka za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Ne-modifikovano mišljenje u finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Opštine Suva Reka (OS), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2023.

Prema našem mišljenju, Godišnji finansijski izveštaji opštine Suva Reka, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Suva Reka bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A1 Netačnost u registraciji osnovnih sredstava.
- A2 Dodela subvencija nije u skladu sa javnim pozivom.
- B1 Zaloga sredstava nije u skladu sa finansijskim pravilima.
- B2 Nedostatak izvršnog projekta.
- B3 Kašnjenje u realizaciji projekata.
- B4 Nedostaci u upravljanju prihodima od poreza na imovinu.
- C1 Kašnjenje u izvršenju plaćanja faktura.
- C2 Nedostatak redovnog izveštavanja o korišćenju opštinske imovine.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Suva Reka.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment opštine Suva Reka je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine Suva Reka u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Suva Reka sa svim primenljivim politikama Opštine Suva Reka, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Suva Reka.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije primetili smo oblasti gde je potrebno poboljšanje finansijskog upravljanja i unutrašnje kontrole. Proces izveštavanja u opštini je praćen sa nedostacima, što je uočeno i tokom pripreme godišnjih finansijskih izveštaja (GFI). Po našem zahtevu, neka pitanja pokrenuta u GFI su ispravljena i dostavljena MF. Međutim, tokom procesa revizije identifikovali smo nedostatke u upravljanju imovinom, prihodima, računima potraživanja, klasifikaciji troškova, upravljanju kapitalnim projektima, kao i u postupcima javnih nabavki, koji su predstavljeni u nastavku u vidu nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodnu korekciju finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku napomena sa objašnjenjima, i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem i usaglašenošću sa ovlašćenjima u vezi sa upravljanjem sredstvima u javni sektor. Mi ćemo pratiti (pregledati) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa deset (10) preporuka, od kojih su tri (3) nove preporuke, pet (5) ponovljenih preporuka i dve (2) delimično ponovljene.

Kao rezultat kolektivnog ugovora sa izvršnim/sudskim postupkom, opština je isplatila glavni dug u iznosu od 409,284€ za plate i dnevnice, dok su dodatni troškovi (kamate) izvršnog/sudskog postupka iznosili 63,961€.

Dok za status preporuka iz prethodne godine i nivo njihovog sprovođenja, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Pitanje A1 - Netačnost u registraciji osnovnih sredstava

Nalaz

Uredba br. 02/2013- „O upravljanju ne finansijskom imovinom u budžetskim organizacijama”, članom 6 je definisano da; kapitalna imovina mora biti registrovana u SIMFK, dok ne kapitalna imovina i zalihe moraju biti registrovani u sistemu “e-imovina”.

Na osnovu pregleda, primetili smo u dva slučaja da registracija osnovnih sredstava nije urađena pravilno:

- Opština je registrovala isplatu od 17,015€ iz kapitalnog transfera javnim subjektima za projekat „Sporazum o sufinansiranju za izgradnju objekta naselja Zekoli u Blacu” kao svoju imovinu i stavila ga na korišćenje, dok vlasništvo nije definisano. u ugovoru Ukupna vrednost projekta je 37,891 €;
- Takođe, uplata u iznosu od 18,844€, za projekat „Sporazum o saradnji i sufinansiranje za ograničavanje groblja u selu Široko”, upisana je kao imovina u upotrebi iako je sufinansirana sa Islamskom zajednicom. a ovaj projekat još nije bio završen, pa se zna koliki je deo uložen od strane Islamske zajednice i da li je ovaj deo prebačen na opštinu.

Razlog za pogrešnu registraciju imovine je nedostatak adekvatnih unutrašnjih kontrola i nedostatak odgovornosti odgovornog službenika.

Uticaj

Nedostatak tačnih i potpunih registara prouzrokuje nedostatak informacija za menadžment u vezi sa imovinom u vlasništvu opštine, što uzrokuje precenjivanje/potcenjivanje imovine što može rezultirati netačnim predstavljanjem informacija u finansijskim izveštajima.

Preporuka A1

Gradonačelnik treba da obezbedi da je sva imovina opštine ispravno registrovana u relevantnim registrima opštinske imovine, u skladu sa zahtevima Uredbe 02/2013 za upravljanje ne finansijskom imovinom u budžetskim organizacijama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A2 - Dodela subvencija nije u skladu sa javnim pozivom

Nalaz

Na osnovu poziva za prijavu br. 08-41 od 21.02.2023.godine Direkcije za poljoprivredu za subvencionisanje izgradnje plastenika u opštini Suva Reka, među kriterijumima potrebnim za prijavu je i uslov da podnosioci zahteva imaju minimalni zemljišni fond od 0,50 ha u svom vlasništvu.

U dva (2) slučaja uočili smo da korisnici subvencije nisu ispunili kriterijume po javnom pozivu, jer nisu ispunili potrebnu količinu raspoloživog zemljišta (0,50ha).

Ovo se desilo kao rezultat neodgovornosti komisije za ocenjivanje koja je odlučila da odobri zahtev koji nije u skladu sa kriterijumima poziva.

Uticaoj Subvencionisanje koje nije u skladu sa javnim pozivom negativno utiče na ostale podnosiocje zahteva na transparentnost procesa dodele subvencija.

Preporuka A2 Gradonačelnik treba da poboljša proces evaluacije za dodelu subvencija, obezbeđujući da samo podnosioci zahteva koji ispunjavaju kriterijume imaju koristi od subvencije.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B1 - Zaloga sredstava nije u skladu sa finansijskim pravilima

Nalaz Finansijsko pravilo br. 01/2013, član 12 propisuje da se prvo mora podneti zahtev za kupovinu, zatim zalog sredstava, obraditi nalog za kupovinu, zatim se roba ili usluga prihvatiti, a nakon prijema fakture, izvršiti uplata. mora biti izvršeno.

U 13 slučajeva ukupne vrednosti 127,090€ prvo je primljena faktura, zatim je izvršena zaloga sredstava i nalog za kupovinu.

Uzrok ovakvog fenomena je neadekvatno planiranje budžeta i pokretanje postupaka ignorišući primenu važećih pravila.

Uticaoj Ulazak u obaveze bez obezbeđivanja potrebnih sredstava i ne praćenje procesa rashoda stvara poteškoće u upravljanju finansijama ili čak dovodi do neispunjavanja obaveza iz čega mogu imati dodatne troškove.

Preporuka B1 Predsedavajući mora da obezbedi da se poštuju koraci definisani pravilima koja su na snazi u vezi sa realizacijom plaćanja, tako da se tokom procesa plaćanja prvo zalažu sredstva, zatim izdaje nalog za kupovinu i na kraju posao/usluga bude prihvaćen i izvršen.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B2 - Nedostatak izvršnog projekta

Nalaz Operativni vodič za javne nabavke (OVJN), član 20 tačka 10, zahteva da tehničke specifikacije za ugovor o radu moraju da sadrže i izvršni projekat kao njegov suštinski deo.

Tokom testiranja primetili smo da za tri (3) kapitalna projekta nije pripremljen izvršni projekat, već je opština pokrenula procedure nabavke samo sa pred merama i pred računima. Takvi slučajevi su bili sledeći:

- Projekat „Izgradnja turističkih kampova u Muštištu i pešačkih staza” u vrednosti od 52,650€;
- Projekat „Izgradnja i uređenje groblja u gradu” u iznosu od 179,452€; I
- Projekat “Izgradnja infrastrukture za turizam na planini Vranik “ u vrednosti od 28,510€.

Razlozi za ne izradu izvršnog projekta su kašnjenja u postupcima nabavki, kao i nedostatak kontrola prilikom pokretanja procesa nabavke.

Uticaj Razvoj procedura nabavke bez izvedenog projekta može uticati da radovi koji se izvode u ovim projektima odstupaju od standardnih građevinskih zahteva i ne dostignu odgovarajući kvalitet.

Preporuka B2 Gradonačelnik mora obezbediti izradu izvršnih infrastrukturnih projekata prije pokretanja postupka nabavke.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B3 - Kašnjenje u realizaciji projekata

Nalaz U skladu sa članom 81. Zakona o javnim nabavkama, kao i Operativnim pravilima i uputstvima za javne nabavke, tačke 61.6, 61.19 i 61.20, menadžeri ugovora su odgovorni za upravljanje ugovorom i moraju osigurati da EO izvršava ugovor u skladu sa uslovima. i uslovima navedenim u ugovoru. Svaki javni ugovor ima definisan rok za realizaciju.

U (6) šest slučajeva opština nije završila radove po dinamičkom planu i to:

- o projektu „Izgradnja lokalnih puteva Sopiye-Vranić i Rečan - Bukoš” potpisan 22.05.2023.godine, u vrednosti od 318,064€, važio je 79 kalendarskih dana. Naplata prve situacije je izvršena u oktobru i činila je samo 30% završenih radova. Za ovaj projekat kašnjenja su preko 120 dana.

- “Izgradnja lokalnih puteva u Muštišu”, ugovor je potpisan 04.05.2023 u vrednosti od 109,615€ sa rokom od 41 kalendarski dan. Isplata u iznosu od 40,000€ je samo prva situacija u kojoj je rok potpisanog ugovora prekoračen za više od 90 dana.
- Projekat „Izgradnja kolektora”, ugovor je potpisan 21.07.2023.godine sa rokom od 53 kalendarska dana do uplate 35,284€ 27.12.2023.godine, što čini samo 24% vrednosti potpisanog ugovora, za ovaj projekat kašnjenja su preko 60 dana.
- projekat „Izgradnja lokalnih puteva u Ternju” ugovor je potpisan 02.06.2023 i planirano je da bude završen u roku od 35 dana, dok je konačna isplata izvršena u decembru 2023. Za ovaj projekat kašnjenja su bila 120 dana.
- Projekat „Izgradnja lokalnih puteva u Javoru”, ugovor je potpisan 08.07.2022.godine, u vrednosti od 34,885€, planiran je da bude završen u roku od 90 dana, dok je isplata poslednje situacije u iznosu od 11,458€. je napravljen u decembru tako da kasni 90 dana.
- Projekat “Izgradnja lokalnih puteva u Gjinovcu i Toplikanu“, ugovor je potpisan 21.12.2022.godine u vrednosti od 68,432€ i planirano je da bude završen u roku od 30 dana. Poslednja isplata u iznosu od 12,503€ je izvršena 21.12.2023. godine i nije dato objašnjenje za ne realizaciju ovog projekta u trajanju od 1 godine.

Kašnjenja u realizaciji projekata kao posledica nedostatka budžetskih sredstava i niske dinamike u toku izvođenja radova bili su razlog ne realizacije projekata prema rokovima utvrđenim ugovorima.

Uticaj

Ne realizacija projekata prema uslovima ugovora uticala je na to da opština ne postigne definisane ciljeve i može izazvati budžetske poteškoće za naredne godine.

Preporuka B3

Gradonačelnik mora da obezbedi adekvatne mehanizme za jačanje kontrola u nadzoru nad realizacijom projekata, kako bi oni bili završeni na vreme prema dinamičkom planu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B4 - Nedostaci u upravljanju prihodima od poreza na imovinu

Nalaz

Zakon br. 06/L-005 o porezu na nepokretnosti, član 11.1 utvrđuje da fizičko lice koje odluči da jedinica objekta služi kao primarno prebivalište (za šta ga prijavljuje u opštini), dozvoljava se odbitak od 15,000€ od procenjene vrednosti jedinice objekta. Pored toga, Ministarstvo finansija, odnosno Odeljenje za porez na imovinu, obavestilo je opštine o donetoj odluci za registraciju ličnog

broja u slučaju primene člana 11. Zakona br. 06/L-005, kako bi se izbegla dupliranja/ili nepravilnosti i obezbedila efektivna primena ovog člana.

Nakon analize, u vezi sa sprovođenjem odobrenog odbitka za primarno prebivalište i sprovođenjem Odluke o prijavi matičnog broja, utvrđeni su sledeći nedostaci:

Za 141 poreskog obveznika primenjen je odbitak od 15,000€ od procenjene vrednosti jedinice zgrade, na osnovu zahteva za „primarno prebivalište”, ali je ovaj odbitak izvršen za jedinice zgrade za koje nije evidentiran lični broj rezultira manjim prihodima od poreza na imovinu.

Dok je za 147 poreskih obveznika primenjen odbitak od 15,000€ od procenjene vrednosti jedinice objekta „Odbici za primarno prebivalište”, primetili smo da je ovaj odbitak primenjen na objekte namenjene kancelariji i poslovanju.

Ovo se desilo kao rezultat ne revidiranja/ažuriranja baznog datuma i ne kontrolisanja jedinica oporezivih objekata od strane opštine.

Uticaj

Primena dozvoljenih odbitaka za poreske obveznike bez matičnog broja i bez prijave da je prebivalište poreskog obveznika primarno prebivalište, rezultira pogrešnim obračunima odbitaka za porez na imovinu i posledično manjim prihodima za opštinu.

Preporuka B4

Gradonačelnik treba da obezbedi bolju saradnju i komunikaciju između Odeljenja za porez na opštinsku imovinu i Ministarstva finansija u ažuriranju baze podataka, kako bi se otklonile eventualne greške u podacima o obračunatom porezu, ili svaka druga eventualna greška.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje C1 – Kašnjenje u izvršenju plaćanja faktura

Nalaz

Zakon br. 03 /L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, član 39.1 propisuje da svaki važeći račun i zahtev za plaćanje robe i usluga moraju biti plaćeni u roku od 30 kalendarskih dana nakon prijema računa. Dok, prema članu 40, račun može biti izvršen direktno od strane Trezora nakon prijema naloga od suda/izvršitelja.

testiranih uzoraka za kategoriju roba i usluga, identifikovali smo pet (5) slučajeva u ukupnoj vrednosti od 24,220€, gde uplate primljenih faktura nisu izvršene u zakonskom roku od 30 dana. Kašnjenja ovih faktura kretala su se od 42 dana do 102 dana. Od testiranih

uzoraka nismo primetili da je bilo zahteva za prikupljanje sredstava od EO kroz izvršne/sudske procedure.

Zbog kašnjenja u plaćanju faktura, ekonomski operateri su koristili izvršni/sudski postupak za prikupljanje sredstava. Iz analize izveštaja o troškovima primetili smo da je Opština isplatila 52,093€ glavnog duga kao i 2,960€ rashoda kamata kao rezultat neisplate plata u zakonskom roku.

Razlog neplaćanja obaveza na vreme je loše planiranje budžeta i neblagovremeno plaćanje računa od strane nadležnih službi.

Uticaj Stupanje u obaveze bez obezbeđenja potrebnih sredstava utiče na povećanje neizmirenih obaveza ili budžetskih implikacija za tekuću godinu, kao i na finansijske troškove kao rezultat dodatnih opterećenja na ime kamata i usluga izvršenja.

Preporuka C1 Gradonačelnik mora da obezbedi da se stupanje u obaveze vrši tek nakon što su budžetska sredstva unapred opredeljena, kao i da se finansijske obaveze prema izvođačima izmire u roku od 30 dana od dana prijema faktura kako bi se izbegla dodatna plaćanja kamata od sudskih/ izvršne odluke.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje C2 - Nedostatak redovnog izveštavanja o korišćenju opštinske imovine

Nalaz Zakon br. 06/L-092 o davanju na korišćenje i razmeni nepokretne imovine opštine, član 22 stav 2 utvrđuje da; Načelnik opštine je dužan da u svojim redovnim šest (6) mesečnih izveštaja podnosi Skupštini opštine poseban izveštaj za praćenje izvršenja ugovora i ispunjenosti namene davanja nepokretnosti na korišćenje, do početka sprovođenja i ostvarivanje cilja davanja imovine na korišćenje.

Opština je pripremala redovne šest (6) mesečnih izveštaja, ali ti izveštaji nisu sadržali informacije u vezi praćenja i izveštavanja o sprovođenju ugovora u vezi sa davanjem opštinske imovine na korišćenje. Čak i u tekućoj 2023. godini, opština je potpisala četiri (4) nova ugovora o korišćenju opštinskih nepokretnosti, ali nije prijavila svrhu njihovog korišćenja i nadzora.

Uzrok nastanka je zaobilaženje zakonskih uslova u vezi sa prijavljivanjem i nadzorom ugovora o korišćenju opštinske nepokretnosti.

- Uticaј** Nedostatak izveštavanja za praćenje ugovora o opštinskoј imovini koja je data na korišćenje, pored toga što stvara neusaglašenost sa zakonom i utiče na punu realizaciju prihoda.
- Preporuka C2** Gradonačelnik treba da obezbedi da redovni šest (6) mesečnih izveštaja sadrže i poseban izveštaj za praćenje sprovođenja ugovora i ispunjenja svrhe davanja nepokretnosti na korišćenje.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

2.2.1 Kapitalne investicije

Konačni budžet za investicioni kapital bio je 7,315,275€, pre nego što je potrošen 6,258,627€, ili 86%. Ovo treba da rade: da izgrade lokalne prodavnice, vodovod, kanalizaciju, parkove nacionalni, propisi i reke itd.

Pitanje A3 - Pogrešna klasifikacija troškova

Nalaz Finansijsko pravilo br. 01/2013/MF "O trošenju javnog novca", član 18 tačka 3 precizira da troškovi moraju imati odgovarajuće šifre, definisane Administrativnim uputstvom za računovodstveni plan. Shodno tome, član 11 AU 19/2009 o planu računovodstva zahteva od GAS i GFS da obezbede da su sve transakcije registrovane u SIMFK u skladu sa strukturom plana računovodstva i klasifikacijama definisanim ovim AU.

Iz revizije isplata, kao i obelodanjivanja u godišnjem finansijskom izveštaju, kao rezultat izvršnih/sudskih odluka, Trezor je izvršio isplate u iznosu od 168,368€.

- Iz kategorije kapitalnih investicija isplaćeno je 88,443€€ za troškove koji pripadaju kategoriji plata i dnevnica;
- Iz kategorije roba i usluga isplaćeno je 46,225€€ za troškove koji pripadaju kategoriji plata i dnevnica.
- Iz kategorije plata i dnevnica isplaćeno je 21,460€ za izvršne troškove koji pripadaju kategoriji roba i usluga; i
- Iz kategorije roba i usluga isplaćeno je 12,240€ i pripadaju kategoriji kapitalnih investicija.

Isplate jubilarnih zarada i slično su nastale kao rezultat kolektivnog ugovora, čiji rashodi nisu planirani u budžetu i kao evidentiranje rashoda ne po relevantnim ekonomskim kategorijama.

- Uticaј** Pogrešna klasifikacija troškova dovodi do nepotpunog i netačnog odraza troškova u GFI, stoga može dovesti do nerazumevanja

finansijskog položaja opštine sa precenjivanjem/potcenjivanjem ekonomskih kategorija.

Preporuka A3

Gradonačelnik mora da obezbedi da se poduzmu sve radnje da se rashodi planiraju u odgovarajućim odeljenjima budžeta (ili da se sredstva preraspodele kada je to potrebno i moguće), da se plaćanje i evidentiranje troškova vrši prema odgovarajućim ekonomskim kodovima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2.2 Računi potraživanja

U GFI za 2023 godinu, opština je otkrila račune potraživanja u iznosu od 7,657,555€. to vrednost se sastoji od poreza na imovinu 3,740,343€, zakupnine 394,262€, zakupnine zemljišta 275,746€, pijaca 10€, porez na zemljište (nekretnine) 998,439€, kao i porez na firmu 2,228,764€.

Pitanje B5 - Precenjivanje računa potraživanja

Nalaz

Zakon br. 06/L-005 o porezu na imovinu, član 10.1.1, predviđa da se porez na imovinu neće nametati na nepokretnosti u vlasništvu institucija Republike Kosovo.

Iz testiranja poreza na nepokretnosti, u jednom slučaju smo primetili da je opština ovim porezom naplatila imovinu/parcelu koja je bila opštinska svojina. Vrednost poreskog opterećenja za 2023. godinu je bila 20,562€, i stoga su računi potraživanja prijavljeni u GFI precenjeni za ovaj iznos.

Nedostatak adekvatne revizije od strane opštine za primenu opštinskog poreskog opterećenja na nepokretnosti doveo je do precenjivanja računa potraživanja .

Uticaj

Primena naknade za nepokretnu imovinu, koja je vlasništvo opštine, direktno je uticala na povećanje potraživanja.

Preporuka B5

Gradonačelnik mora da obezbedi jačanje internih kontrola prilikom fakturisanja poreza na imovinu i u slučajevima kada se porez na imovinu obračunava na imovinu koja je po zakonu izuzeta od izmirivanja obaveza.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

3 Sažete informacija o planiranju i implementaciji budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Izvori fondova	19,807,625	22,677,570	21,129,662	18,020,858	16,922,197
Grant Vlade – Budžet	17,613,956	19,178,886	18,726,949	15,517,044	14,568,168
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	107,682	93,813
Prenete iz prethodne godine	0	917,179	631,930	494,061	623,022
Sopstveni prihodi	2,193,669	2,193,669	1,386,174	1,750,633	1,418,764
Unutrašnje donacije	0	1,656	0	4,540	2,143
Spoljne donacije	0	386,180	384,609	146,898	216,286

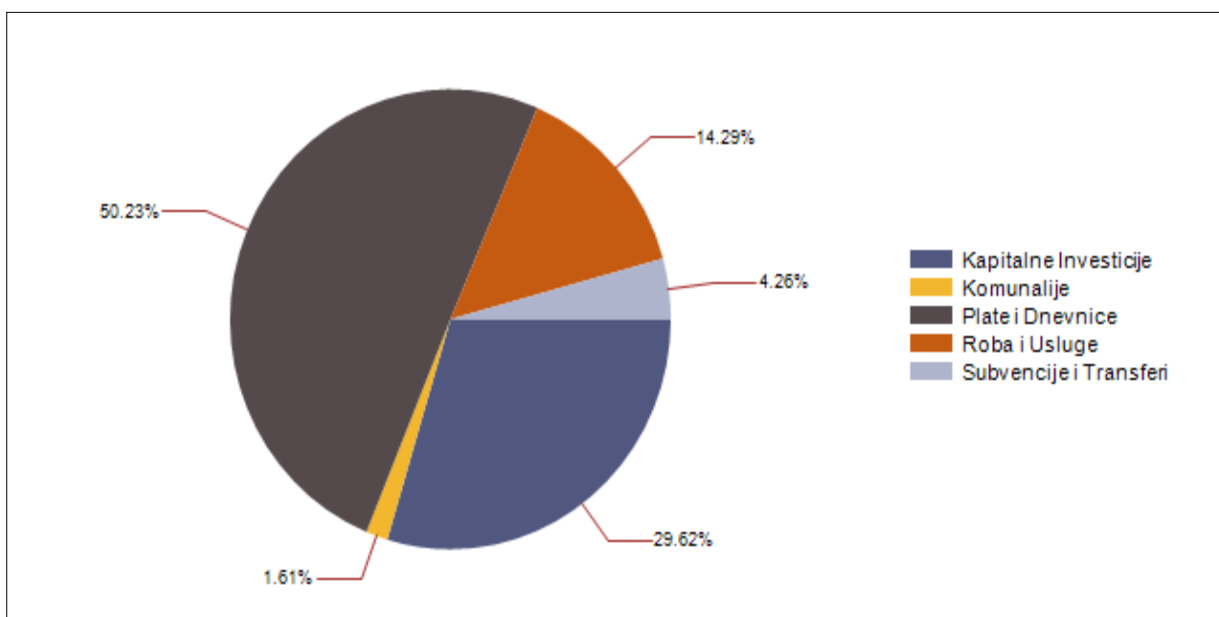
Konačni budžet je bio veći od početnog budžeta za 2,869,946€. Ovo povećanje je rezultat prihvatanja prihoda budžeta prenetih iz prethodne godine, od dodele centralnog nivoa, kao i od donacija. U 2023. godini, opština je potrošila 93% završnog budžeta, sa nižim nivoom od 3% u odnosu na 2022. Objašnjenja za trenutnu poziciju su detaljna u nastavku.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	19,807,625	22,677,570	21,129,662	18,020,858	16,922,197
Plate i Dnevnice	9,098,162	10,663,092	10,612,785	9,303,713	8,868,913
Roba i Usluge	3,184,213	3,201,410	3,019,067	2,470,247	2,160,895
Komunalije	551,919	566,623	339,610	382,760	331,882
Subvencije i Transferi	930,000	931,171	899,574	676,958	608,298
Kapitalne Investicije	6,043,331	7,315,275	6,258,627	5,187,180	4,952,209

Objašnjenja za trenutnu poziciju su detaljna u nastavku.

- Završni budžet za plate i dnevnice u odnosu na početni budžet ukupno je povećan za iznos od 1,564,930€. Ovo povećanje je prema rebalansu budžeta za iznos od 1,514,930€, a na ostalo su uticali prihodi preneti iz prethodne godine od 50,000€,
- Završni budžet za robe i usluge i opštine je povećan za u iznosu od 31,900€, ovo povećanje je uticalo na prihod tekuće godine i prenet iz prethodne godine za iznos od 29,744€ i namenskih grantova donatora u iznosu od 2,156€.
- Završni budžet za subvencije i transfere u odnosu na početni budžet je povećan za 1,171€, kao rezultat prihoda tekuće godine i onih prenetih iz prethodne godine.
- Završni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet je povećan za 1,271,944€, na povećanje su uticali prihodi iz tekuće godine kao i oni preneti u iznosu od 886,264€ i utvrđeni grantovi donatora za 385,680€.

Prihodi koje je opština ostvarila u 2023. godini iznosili su 2,397,442 €. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, administrativne takse, prihode od poslovnih aktivnosti, prihode od zakupnine, učešća itd. Kao i prihod od donatora u iznosu od 207,431€.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Prijemi	2022 Prijemi	2021 Prijemi
Ukupno prihodi	2,193,669	2,193,669	2,397,438	1,834,297	1,863,618
Poreski prihodi	1,285,452	1,285,452	1,023,369	884,224	968,556
Neporeski prihodi	908,217	908,217	1,374,069	950,073	895,063

4 Napredak u implementaciji preporuka

Revizorski izveštaj za PFV za 2022. rezultirao je sa 17 preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan, koji predstavlja način na koji će implementirati date preporuke. Do kraja naše revizije 2023. godine, devet (9) preporuka je sprovedeno, a osam (8) preporuka još uvek nije adresirano, kao što je prikazano na grafikonu 2, ispod. Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su postupljene, pogledajte Tabelu preporuka br.4

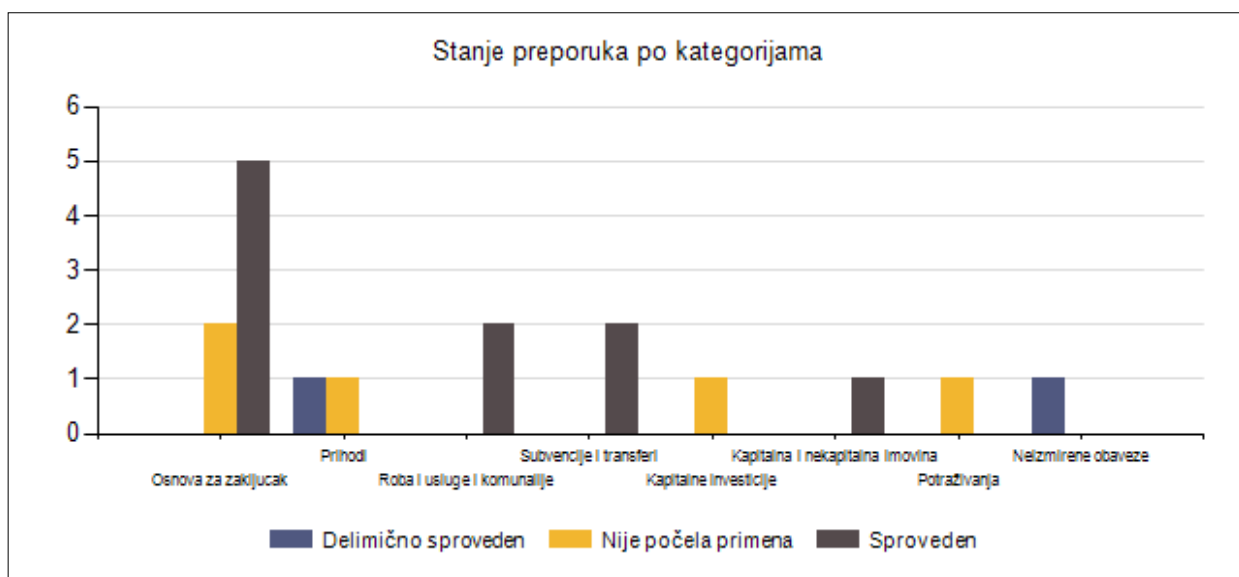

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2022 godine	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za zaključak	Predsednik mora da obezbedi da se poštuju koraci definisani pravilima koja su na snazi u vezi sa realizacijom plaćanja, tako da se tokom procesa plaćanja prvo angažuju sredstva, zatim izdaje nalog za kupovinu i na kraju se rad/usluga prihvati i izvrši Plaćanje.	Nisu preduzete potrebne radnje	Nije počela primena
2.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da poveća kontrole kako bi osigurao da preko menadžera ugovora bude stvarnog nadzora javnih okvirnih ugovora sa cenom po jedinici tako da se ne prekorače.	Preduzete su potrebne radnje	Sproveden
3.	Osnova za zaključak	Predsednik mora osigurati da se projekti ne pokreću bez konkretnog	Nisu preduzete potrebne radnje	Nije počela primena

		projekta i bez budžeta i pojačati kontrole u nadzoru nad realizacijom projekata, kako bi se oni završili na vrijeme prema dinamičkom planu.		
4.	Osnova za zaključak	Predsjednik mora da obezbedi da se dopunski rad obavlja samo ako je sate dodatnog rada unapred opravdao neposredni rukovodilac i da se vodi evidencija o satima i danima angažovanja na dopunskom radu.	Preduzete su potrebne radnje	Sproveden
5.	Osnova za zaključak	Predsjednik mora osigurati da se analiziraju uzroci koji su doveli do neplaćanja obaveza na vrijeme, što je rezultiralo tužbama i sudskim/izvršnim postupcima protiv opštine. Pre stupanja u obaveze obezbediti potrebna sredstva, kao i pojačati kontrole u nadzoru realizacije projekata i blagovremenom plaćanju obaveza.	Preduzete su potrebne radnje	Sproveden
6.	Osnova za zaključak	Predsjednik mora da obezbedi da menadžeri projekta doprinose planu upravljanja ugovorom koji ugovorne strane moraju potpisati kako bi ispunile ugovorne obaveze.	Preduzete su potrebne radnje	Sproveden
7.	Osnova za zaključak	Predsjednik mora osigurati da se preduzmu potrebne radnje kako bi se odobreni projekti realizovali prema planu. Ukoliko postoji potreba za preraspodelom projektnih sredstava, to treba uraditi kroz procedure definisane preraspodelom u skladu sa Zakonom o budžetskim aproprijacijama.	Preduzete su potrebne radnje	Sproveden
8.	Prihodi	Predsjednik treba da obezbedi bolju saradnju i komunikaciju između Odeljenja za porez na imovinu opštine i Ministarstva finansija, kako bi se otklonile eventualne greške u podacima o obračunatom porezu, ili svaka druga eventualna greška.	Nisu preduzete potrebne radnje	Nije počela primena
9.	Prihodi	Predsjednik obezbeđuje da redovni šest (6) mesečnih izveštaja sadrže i poseban izveštaj za praćenje realizacije ugovora i ispunjenja svrhe	Preporuka je delimično sprovedena	Delimično sproveden

		davanja nepokretnosti na korišćenje. Takođe, obezbedite da se izvrši obnova ugovora predviđenih ugovorima o zakupu.		
10.	Roba i usluge i komunalije	Predsednik mora da obezbedi da će preduzeti neophodne mere da planiranje aktivnosti nabavke obuhvati zahteve svih jedinica kako bi se što manje aktivnosti sprovelo van plana nabavki. Ako dođe do bilo kakve neplanirane aktivnosti, CPA mora biti obavešten unapred u skladu sa zakonskim zahtevima.	Preduzete su potrebne radnje	Sproveden
11.	Roba i usluge i komunalije	Predsednik mora da obezbedi odgovarajuću kontrolu preko kancelarije za nabavke, tako da komisije za procenu tendera prave fer ocenu i poređenje ponuda. Takođe, pregledajte proces i uverite se da su odgovorni pobednici izabrani imajući na umu sve zakonske uslove.	Preduzete su potrebne radnje	Sproveden
12.	Subvencije i transferi	Predsednik mora obezbijediti da svi korisnici redovno izvještavaju o realizaciji/realizaciji projekata, a za sve koji se ne prijave na vrijeme, donese odluku da ne budu korisnici subvencija na javnim pozivima za naredne godine.	Preduzete su potrebne radnje	Sproveden
13.	Subvencije i transferi	Predsednik opštine mora da obezbedi da članovi koji su deo komisija za ocenjivanje poštuju sve kriterijume definisane odgovarajućom Uredbom. Takođe bi trebalo da obezbedi da javni oglas bude u skladu sa zakonskim pravilima kako bi se pružila mogućnost svim NVO, obezbeđujući jednakost u primeni i pravičnu procenu i transparentnost javnih sredstava.	Preduzete su potrebne radnje	Sproveden
14.	Kapitalne investicije	Predsednik mora osigurati da se izrada izvedbenih projekata vrši u skladu sa zakonskim zahtjevima, odnosno njihova izrada prije pokretanja postupka nabavke.	Nisu preduzete potrebne radnje	Nije počela primena

15.	Kapitalna i nekapitalna imovina	Predsednik treba da obezbedi da se sva ulazna/odlazna imovina sa vrednošću manjom od 1000€ registruje preko sistema e-imovine. Takođe, potrebno je obezbediti da se procesi i popis i procena imovine sprovode na vreme i ovi izveštaji budu usklađeni sa stanjem imovine u registrima i sastavljanjem PFV, kako bi vrednost imovine imovina je tačno predstavljena.	reduzete su potrebne radnje	Sproveden
16.	Potraživanja	Predsednik mora da obezbedi jačanje internih kontrola prilikom fakturisanja poreza na imovinu iu slučajevima kada se porez na imovinu obračunava na imovinu koja je po zakonu izuzeta od izmirivanja obaveza.	Nisu preduzete potrebne radnje	Nije počela primena
17.	Neizmirene obaveze	Predsednik mora osigurati da se obaveze planiraju/budžetiraju i isplaćuju u zakonskim rokovima kako se ne bi oštetio budžet opštine dodatnim troškovima.	Preporuka je delimično sprovedena	Delimično sproveden

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna revizorka

Agron Fetiу, Pomoćnik Generalnog Revizora

Ramadan Gashi, Direktor revizije

Fejzullah Fejza, Vođa tima

Astrit Bllaca, Član tima

Arbresha Breznica Rama, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

REPUBLIKA E KOSOVËS - KOMUNA E SUHAREKËS REPUBLIC OF KOSOVO - MUNICIPALITY OF SUHAREK DEPARTI I DOKUMENTIMIT DHE MËMBLEDHËTIT DË SHËRIMET			
26/06/2024			
MAPËRË NË DOKËZIM - PRILMËNJË - RECEIVED			
Titulli i origjinalit Original Title	Numri i origjinalit Original Number	Shitja e origjinalit Original Issued	Vlera e origjinalit Original Value
01-010-34806	Luljeta Pajtimiri		

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjete Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të **KK-Suharekë** për vitin 2023 ;
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Bali Muharremaj, Kryetar i Komunës së Suharekës

Datë ; 26/06/2024

Dodatak II: Objašnjena različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR-a i drugi delovi izveštaja revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima ¹¹ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁷, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

Da bi se došlo do zaključka da je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili rasprostranjeno, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju ili ne sadrže materijalno značajne pogrešne prikaze ili diseminaciju, ili takve moguće, pretpostavljene u slučaj ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja stavke u finansijskim izveštajima i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koji su potrebni da bi ta stavka bila u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati greškom ili obmanom.

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše kada se ne otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti; kada se otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, ali koja nisu jednaka ili prelaze nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešno (a) iskazivanje (a) i / ili neusklađenosti otkrivene u okviru date klase transakcija nije jednako ili premašuje nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja delokruga ili kada ograničenje delokruga ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti.

Ograničenje delokruga nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno pogrešne prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja ili neusklađenosti.

Modifikovano mišljenje revizije može biti:

- kvalifikovano mišljenje,
- protivno mišljenje; i
- odricanje od mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, jednaka ili premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada je pogrešno prikazivanje i / ili neusklađenost otkriveno u okviru date klase transakcija jednako ili premašuje niži nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako postoji ograničenje delokruga, što možda neće dovesti do izbegavanja materijalno pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja otkrivena unutar date klase transakcija daleko premašuju nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“rasprostranjeno” je termin koji se koristi, u kontekstu pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti, da bi se opisali efekti pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje; ili potencijalnih efekata na finansijske izveštaje pogrešnih prikazivanja i / ili nepoštovanja zakona, ako postoje, koji se ne otkrivaju zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti na finansijske izveštaje su oni koji prema mišljenju revizora:

- a) nisu ograničeni na određene stavke, račune ili stavke finansijskih izveštaja;
- b) ali ako su ograničeni kao takvi, oni predstavljaju ili mogu predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U pogledu obelodanjivanja, neophodno je da korisnici razumeju finansijske izveštaje.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada je ograničenje delokruga, tj. kada je nemogućnost pružanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza materijalne i rasprostranjene.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne napomene

- ¹ Usklađenost sa nadležnim organima – poštovanje svih relevantnih zakona, pravila, propisa, standarda i dobre prakse u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju
- ³ Kolektivno se odnosi na usklađenost sa nadležnim organima
- ⁵ Konačni budžet – budžet odobren od strane Skupštine, a zatim usklađen od strane Ministarstva finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji u javnom sektoru takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa nadležnim organima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.